

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Portefeuille Secretaris-
Generaal**

Directie Financiële en
Economische Zaken
Algemeen Economische
Vraagstukken

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk

2010Z14936

Datum 11 januari 2011

Betreft Antwoord op de kamervragen over het artikel 'Nederlanders betalen
hoogste milieubelasting ter wereld'

Bijgaand ontvangt u de antwoorden mede namens de staatssecretaris van
Financiën op de vragen van het lid De Mos(PVV) over het artikel "Nederlanders
betalen de hoogste milieubelasting ter wereld" (ingezonden 18 oktober 2010).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Nederlanders betalen hoogste milieubelasting ter
wereld' (Elsevier, 13 oktober 2010)?

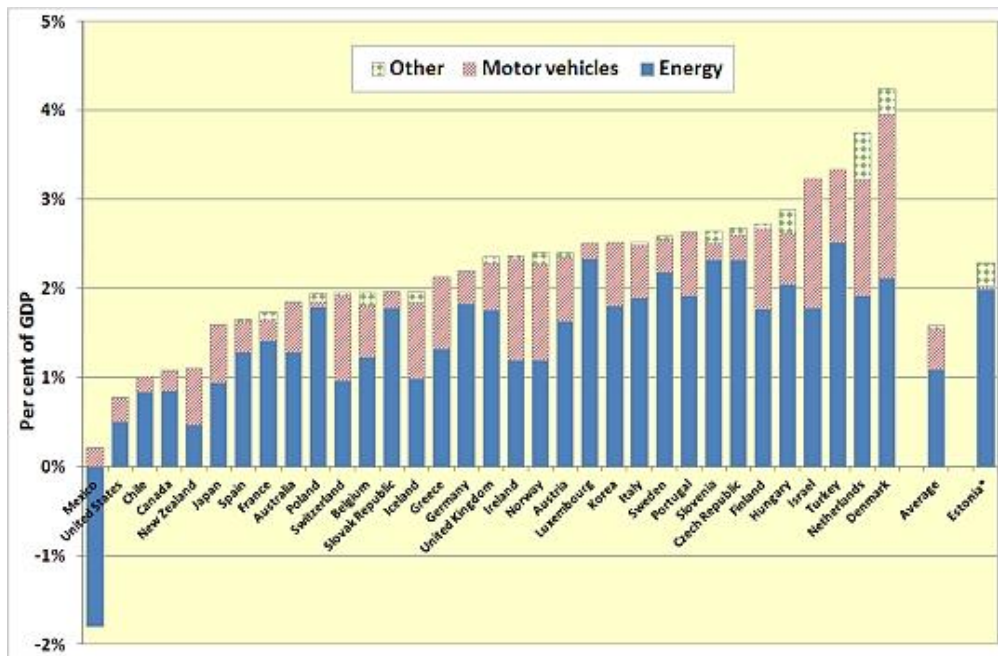
Antwoord

Ja. Het artikel in Elsevier "Nederlanders betalen hoogste milieubelasting ter
wereld" is gebaseerd op een publicatie van de OESO van 13 oktober 2010. In die
publicatie geeft de OESO een overzicht van de milieugerelateerde belastingen in
de verschillende landen, zulks op basis van de gegevens uit 2008. Inmiddels is
gebleken dat in de oorspronkelijke publicatie van 13 oktober 2010 een fout is
geslopen. In de autobelastingen blijkt een dubbeltelling te zitten. Hierdoor is
Nederland ten onrechte op de eerste plaats gezet als land waarin de hoogste
milieubelastingen van toepassing zouden zijn. Inmiddels heeft de OESO dit
gecorrigeerd en is in de betreffende publicatie de correcte grafiek geplaatst. Deze
grafiek met daarin de correcte Nederlandse cijfers is hierna opgenomen.¹

1

http://www.oecd.org/document/1/0,3343,en_21571361_44315115_46177473_1_1_1_1,00.html

Portefeuille Secretaris-Generaal
 Directie Financiële en Economische Zaken
 Algemeen Economische Vraagstukken

Datum
 11 januari 2011

Kenmerk
 2010Z14936

Uit deze grafiek blijkt dat Nederland – als voorheen – de tweede plaats inneemt wat betreft de opbrengsten van de milieugerelateerde belastingen in relatie tot het bruto binnenlands product. Uit de grafiek komt naar voren dat, als gekeken wordt naar het deel van de staafkolom dat betrekking heeft op de energiebelastingen en de accijnzen (het onderste deel van de kolom), Nederland niet astronomisch hoog "scoort" in vergelijking met de andere landen. Zeven in de grafiek genoemde landen scoren hoger dan Nederland en zo'n negen landen hebben qua opbrengst vergelijkbare energiebelastingen en accijnzen. Nederland scoort hoger dan gemiddeld als het gaat om de autobelastingen, te weten de belasting op personenauto's en motorrijwielen (BPM), de motorrijtuigenbelasting (MRB) en de belasting zware motorrijtuigen (het eurovignet). Nederland voert de ranglijst aan waar het betreft de "overige milieubelastingen". Onder de overige milieubelastingen zoals weergegeven voor Nederland vallen ook een groot aantal heffingen en belastingen van lagere overheden, zoals de afvalstoffenheffing of het rioolrecht. Andere landen zullen dergelijke heffingen ook kennen, maar dan geïncorporeerd in andere heffingen zoals een ingezetenenheffing. In dat geval komen de milieugerelateerde heffingen van die andere landen niet tot uitdrukking in de vergelijking en geeft de grafiek op dit punt een enigszins vertekend beeld.

Vraag 2

Vindt u, met het oog op de economische crisis, dat de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven door deze astronomische milieubelastingen verder verslechtert? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Bij de vormgeving van de Nederlandse milieubelastingen is rekening gehouden met de concurrentiepositie van het bedrijfsleven. Zo liggen de grootverbruikers-tarieven in de energiebelasting op of rond het door de EU verplichte minimum. De inkomsten uit de energiebelasting zijn in het verleden gebruikt om de loon/inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting te verlagen en daarmee de arbeidskosten voor bedrijven te verminderen en meer investeringsruimte te genereren. De concurrentiepositie voor het Nederlandse bedrijfsleven wordt niet zozeer bepaald door de hoogte van de milieugerelateerde belastingen, maar door de totale hoogte van alle belastingen tezamen en de aan de belastingen gekoppelde administratieve lastendruk. Nederland scoort op dat punt goed in vergelijking met andere landen. Dit blijkt ondermeer uit het rapport van de Wereldbank en PriceWaterhouseCoopers "Paying Taxes 2011", waarin belastingdruk en -systemen van 183 landen met elkaar worden vergeleken. Het rapport plaatst Nederland in Europa op de 7e en in de wereld op de 27e plaats als het gaat om "ease of paying taxes". Van belang in dezen is dat de beoordeling plaatsvindt op basis van drie variabelen, te weten (1) effectief belastingtarief, (2) 'time to comply' en (3) de aantal betalingsmomenten. Ook KPMG bericht in 2010 dat Nederland steeds aantrekkelijker wordt voor buitenlandse bedrijven die zich in Europa willen vestigen. Dat blijkt uit onderzoek dat KPMG iedere twee jaar verricht naar de bedrijfskosten in de Verenigde Staten, Japan, Australië, Canada, Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Duitsland, Nederland en Mexico. Van de onderzochte landen in Europa is Nederland qua bedrijfskosten (inclusief fiscale druk) het goedkoopst als vestigingsplaats voor buitenlandse ondernemingen. En ook Japan en de Verenigde Staten moeten Nederland voor laten gaan. KPMG betreft belastingdruk expliciet in haar berekening middels de 'total tax index':

Portefeuille Secretaris-Generaal

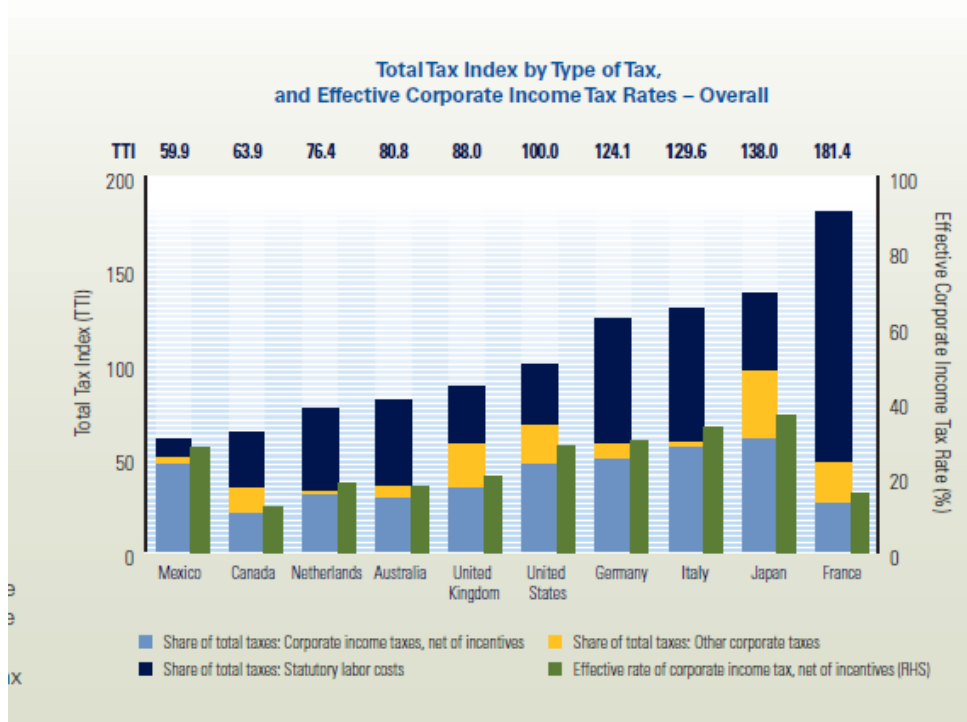
Directie Financiële en Economische Zaken
Algemeen Economische Vraagstukken

Datum

11 januari 2011

Kenmerk

2010Z14936

bron: http://www.competitivealternatives.com/languages/release_nl.pdf

Daarnaast moet niet uit het oog worden verloren dat de concurrentiepositie niet alleen wordt bepaald door de fiscaliteit maar ook door elementen als ligging, bereikbaarheid, opleiding etc. Op deze punten scoort Nederland goed. Denemarken en Nederland scoren beide hoog wat betreft de milieugerelateerde belastingen, maar het zijn beide landen die het qua economie op dit moment niet slecht doen.

Tot slot is vermeldenswaard dat in het recent door de Tweede Kamer aanvaarde Belastingplan 2011 een aantal maatregelen is opgenomen die er toe strekken de eerder getroffen "crisismaatregelen" te verlengen dan wel structureel te maken. Deze maatregelen hebben betrekking op (onder andere) de WBSO ter bevordering van innovatie, de vennootschapsbelasting, de willekeurige afschrijving en de mogelijkheid om in de BTW per kwartaal aangifte te doen in plaats van per maand. Daarnaast zijn nog een aantal maatregelen getroffen om de bouw te stimuleren. Al deze maatregelen strekken er toe de belastingdruk te verlagen dan wel de liquiditeits- en financieringspositie van bedrijven te verbeteren.

**Portefeuille Secretaris-
Generaal**

Directie Financiële en
Economische Zaken
Algemeen Economische
Vraagstukken

Datum

11 januari 2011

Kenmerk

2010Z14936

Vraag 3

Bent u ook van mening dat de milieubelastingendruk meer in lijn moet worden gebracht met die van omliggende landen (België, Duitsland, Frankrijk rond de 2%) om op die manier het bedrijfsleven te ontzien? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zoals al is aangegeven bij vraag 1 lopen de Nederlandse energiebelastingen en accijnzen nauwelijks uit de pas met die van bijvoorbeeld Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Italië, Zweden, Finland en Portugal. Bovendien, zoals ook al aangegeven in het antwoord op vraag 2, is de totale belastingdruk belangrijker dan alleen de druk van de milieubelastingen.

Vraag 4 en 5

Vindt u ook dat de Nederlandse belastingbetaler niet moet worden opgezadeld met torenhoge milieubelastingen, die voor een groot deel gebaseerd zijn op de 'Fabeltjeskrantgedachte' dat de mens verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde? Zo nee, waarom niet?

Bent u ook van mening dat de onder druk staande binnenlandse bestedingen er niet bij gebaat zijn als Nederlanders hun zuur verdiende geld zo in de bodemloze klimaatput moeten storten?

Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De opbrengst van de van Rijkswegen geheven milieugerelateerde belastingen vloeit naar de algemene middelen en wordt gebruikt voor de financiering van alle overheidsuitgaven. Verlaging van de milieubelastingen zou moeten leiden tot verhoging van andere belastingen. Daarbij is relevant dat ander onderzoek van de OESO² heeft aangetoond dat milieubelastingen en andere indirecte belastingen de economische groei minder belemmeren dan de inkomstenbelasting of de vennootschapsbelasting. Verhoging van andere belastingen zou dus kunnen leiden tot minder economische groei.

Portefeuille Secretaris- Generaal

Directie Financiële en
Economische Zaken
Algemeen Economische
Vraagstukken

Datum

11 januari 2011

Kenmerk

2010Z14936

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Joop Atsma

---

² OESO: Taxes and economic growth, Economics Department Working Paper no. 620, Parijs, 2008